

Szerkesztőségi iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
Csiki-utca, Mathovics-féle
ház, hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:

BERNSTEIN MÁRK
könyvnyomdája
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki háziipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen laphten-
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK

Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre ... 6 frt — kr.
Fél évre ... 3 frt — kr.
Negyedévre ... 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos polt-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitólír sora 15 kr.

Sepsi-Sztgyörgy, november 5.

Említettük már több ízben, hogy nem tartozunk azok közé, kik a létező kormányra, csupán azért, mert kormány — derűre-borura térde-fejét hajtának.

A hol egyes vidéket vagy hazánkat érdeklő mulasztásokat láttunk, rámutattunk a bajra mi is és igyekeztünk álláspontunkat kormány és olvasóközönség előtt alkalomadtán kifejezni.

Másfelől azonban tán felesleges is kijelentnünk, mikép a szeleburdi ellenzék azon eljárását, hogy mindenért mindenben egy kormányt tesz felelőssé, határozottan kárhoztatjuk.

A honosítási törvényjavaslat, a jövő évi budget tárgyalások alkalmával megejtett szavazások ismét oly siralmas helyzetbe hozták a mi egyesült államférfiainkat, — már tudniillik azokat, a kik cicerós vezércikkben szokták eljajveszkelni panaszaikat — hogy most már akarva, nem akarva sutba teszik a magas politikát és leereszkednek ismét ahoz a néphez, melynek utolsó betevő falatját is kivette szájából Tisza Kálmán.

Ma már az egyesültek ismét a pauperismust rántják elő és boldogan eldicél azon dicsőségüket, hogy Magyarországot Európa összes nemzete előtt a legföldhözragadtabb koldusképen mutathatják föl. Mi nem irigylünk tőlük azt a dicsőséget, beérjük azzal a szerény eredménnyel, ha kifejezték adhatunk egy, a legszélsőbb vidéken eső megye rosztalának ily hazafiatlan eljárás fölött.

Hogy javítani való bőséggel ne volna nálunk is, azt józan észszel állítani nem lehet; csak hogy a teendők nem úgy figyelmeztetik a kormányt, hogy azzal együtt sárba tapodjuk becsületét, tekintélyét a magyar nemzetnek minden más nemzetek előtt.

Azok, a kik mai nyomorúságos viszonyainkat oly sötét ecsettől mázólják, restelnek egy kis látogatást tenni a világ többi népeinek belétele körül. Megtámlálnák a bajt potintrozottan más nemzeteknél is.

Törökországról, mely a nyomor és inség szomorú hazája lett az utóbbi években, nem is szólnunk. A kancsuka hazáját se tegyük be összehasonlításunkba; ott tudvalegleg sokkal boldogab-

bak azok, a kik Szibériába küldetnek, mint azok, kik otthon maradtak.

Németország vas-rendszere ellen fellázad a legnagyobb és vele leginkább sympathizáló magyar ellenzék is.

Látogassanak azok el, kik nincsenek itthon meglegedve, a boldog, hatalmas és irigylt Angliába; vajjon mit fognak ott találni? — Van-e egyetlen nap, melyen például London város által kimutalt áldozatokat ne jegyezhetne fel az inség krónikájába? Abban a boldog Angliában a szegény ir hetekig tör, izzasztja testét a fáradtságos munka alatt, a nélkül, hogy fött eleddel csak szemével is látna. Vajjon kapnánk-e nálunk, ebben az inséges tartományban, amolyan élelmezés mellett munkásokat?

Mit szólnunk Franciaország belállapotaihoz? A köztársaság, melytől üdvöket, jólétet remélték a francziák, meghozta-e az áldás olajját a nemzetre? Az inség, nyomor szembeszökő példái az ellenkező bizonyítják napról napra. A tüntetések, izgatások napirenden vannak ott. — Bizony nem ohajjtuk ezt az Eldorádót sem a magunk számára!

A mi gyászoló ellenzékünk hiába keresne tehát boldogabb nemzetet, melybe jó lélekkel átlátnálhatná Magyarországot.

Daczára azonban ennek, — be kell látnunk mégis, hogy helyzetünkön, csupán a létfontartás szempontjából is, javítanunk kell. Erre pedig három dolog szükséges: először munka, másodszor munka és harmadszor is munka. Összetett erővel, soha nem lankadó hévvel, közös akarral munkáljunk közös bajaink javításán.

Minden megyének, minden vidéknek vannak speciális szükségai, melyeket maga ismer legjobban. Ezekért fáradozni első sorban az ő kötelessége. Háromszékmegyének s általában a székelységnek is vannak szükségai, melyek segélyért kiáltanak. Kevés a talaj s a legszorgalmasabb munkás kéz is alig kaphatja vissza csekély földjéből munkája bérét. Nem lehet eltagadni a kegyetlen igazságot, hogy sok szegény ember van nálunk. Ezeknek munkát kell adnunk.

Azon intézmények, melyek újabb időben Há-

romszéken keletkeztek, ebből a nemes intencióból jöttek létre. Most van alakulófélben egy másik ily célú intézmény is: az „Első székely szövetséggyár”, melynek célja, rendeltetése fölül a lapokban közölt felhívásokból eléggé tájékozva van a közönség. Mi ez uttal nem teszünk azokhoz semmit, — csupán ohajtsunkat fejezzük ki: vajha a székely népnek a munka iránti érzéke ezuttal se hazudtolja meg magát!

Főre kell tennünk minden kiesineskedést, s meg kell teremtenünk a székely szövögyárt közös erővel, közös akarattal.

Ne várjunk mindent felülről; segítsünk valahára mi is önmagunkon!

H.

A földmívelés, ipar és kereskedelmi miniszteriumban külön erdészeti osztályt állítanak fel, mely jan. 1-én kezd meg működését. Az erdőtörvény végrehajtása céljából Kemény b. közgazdasági miniszter az országot 14 erdőkörletre akarja felosztani, melyek mindenikében egy erdőfelügyelő és egy alfelügyelő alkalmaztatnék és pedig legkésőbb a jövő év május havában. A külön erdészeti osztály felállítására 5117 frrtal emeli a kereskedelmi miniszterium központi kiadásait, az erdészeti külszolgálat kiadásainak fedezésére pedig — a jövő évben mintegy 8 óra — 60,000 frrt általányt kér a miniszter.

Pénzügyi körökben az a hír van elterjedve, hogy a kormány az urbéri kötvények és szőlő dézsmaváltási levelek tárgyában beadott törvényjavaslat elejétét határozta el. Ezt írja a „Független Hírlap.”

Az osztrák képviselőház, csekély többséggel fogadta el Hohenwart főirati javaslatát. A lefolyt vitából megemlíti, hogy Hohenwart a vita végén, midőn mint előadó szólalt föl, elég határozottan rendre utasította Riegert az alkotmányhü-párt ellen használt kemény szavaiért. „Az egyik jobbpárti szónok — mondotta Hohenwart — kemény, sőt nem általom kimondani, meg nem érdemelt szavakkal élt tegnap, a melyek fölötte mi nagyon sajnálkozunk, mert okvetlenül megsértették az ellentérbort.” E rendutasítást megvédte ugyan Hohenwart, a mennyiben méntességül hozta föl, hogy nem kell szigorú ítéletet tartani azon ember fölött, a ki azt hiszi, hogy meg voltak kurtitva hazájának jogai és a ki sok év után most

resi, t. i., hogy a legfőbb alapra, élményekre tegyen szert. Megismerkedik Boccaccioval s megígéri, hogy segélyére lesz, a miben csak teheti. A herceg azonban kiletét nem árulja el, csak incognito szerepel sziciliiai diák képében. — Ep a templom előtt „spectálják” a miséről jövő szépeket. Pietronak meg is tetszik egy fürgő menyecske, Isabella, Lotteringhi kádármeister felesége. De egy érdekes intermezzo megcsúfolja a kalandor herceget. Eljöglik a bősült összeesküdt férjek Boccaccio helyett s a terv szerint istenesen elpáholják. S ki tudja mit nem végeznének vele, ha Scolza borbély elő nem áll s föl nem világosítja barátait a felől, hogy nagy tévedés történt, mert az elvert ifju nem a keresett Boccaccio, hanem — a sziciliiai herceg; ő ismeri, volt szerencséje megbortválni ő fenségét. A komoly tréfa egy kissé lehűti a bősült polgárokat, meghunyászkodva engedelmel kérnek a hercegtől, — ki nagylelkűen megbocsát nekik inkább, csak élményeit tovább folytathassa, mert ő „novellát akar írni.”

A második felvonás a részeges kádár mester és a minden ízében babonás szatócs Lambertuccio szomszédos telken megy végbe. Alig virrad, a három szerelmes kalandor: Boccaccio, Pietro és Leonetto várják titkon alruhában kedveseiket. Bocc. szerelmes leveleket juttat a nők kezéhez. Kiki a maga párjával találkozik: Pietro Isabellával, a kádár feleségével, Leonetto a vén Peronával, kivel a tréfaüzést csak Bocc. iránti gyöngédségből teszi, azon célból t. i., hogy Peronella, Fiamenta gyámnyja el legyen foglalva addig, míg Bocc. imádottjával édes óráit tölti. S bár a találka a férjek részéről rossz eredménnyel mutatkozik, Boccaccio találékonysága által kedvezőleg üt ki a dolog. — Bocc. egy ügyefogyott ficzko alakjában jut Fiamettájához s hogy szabadon élvezhesse kedvese ol-

A „Nemere” tárczája.

„Boccaccio” a kolozsvári nemzeti szinpadon.

(1879. október 28. és 29-én)

Fennevezett újszülött világra jöttéről örömmel emlékezett meg a sajtó elmúlt időkben; evvel arányban mutatkozott az érdekltség, ne mondjam kíváncsiság, mind a nézni, mind a hallgatni vágyó fővárosi s vidéki közönség részéről is. Művészi s költői szempontból itélve van e állandó becse — nem fejtgetem; de nem tagadhatni el tőle azt a tulajdonságot, melylyel bár minden feltűnőbb operette kisebb-nagyobb mértékkel bír, ez állandóan látszik vonzani közönségét. A könnyed kompozíció, hol nincs a helyzetek bonyodalmas egymástutánja az ész következtető eljárásáa utalva megértés végett; a tarka-barka képek mozaikszzerű vegyülete, mely az elfoglalt elme mellett a szemnek is folyton üdítő tápot ad; a hol enyelgve játszó, hol andalító, majd dévaj zenerészletecskéik, melyek gazdagon váltakoznak s ép sokféleségük-nél fogva kedvesek; a keringők, ständchen-ek s a részletekről szólva, az undeci duodeci couplet, a solok, duettek, sextettek, az elragadó szépségű olasz dal, az induló, mely oly általános tetszésben részesült, hogy a közönség mindkét előadáson négyzer ismételtette, stb. mind oly kiegészítő részei a darabnak, melyek hallatára a fül kapcsolatos mulat a lélekkel s üdítő hatású érzetűi továbbra is. A mellett a nem épen érdektelen mese, mely a nagy olasz költő dekameronja töredékeiből van beszöve, szintén osztozhatik a megérdemelt becsben. Mind a szöveg, mind a zenerészlet általán a darab feletti véleményadás tekintetében eltérő álláspontot kellene elfoglalnunk, mert nem

mint teljesen önálló alkotást bírálhatjuk meg. — Inkább egy kis körültekintéssel adhatunk feleletet, vajjon az átvett szöveg s zenerészlet helyesen csoportosulnak egy központ vagy egy alapeszmé körül; képeznek-e kerék egészét és ha ugyane nemd lehet erről szólni: nem sérti-e a korszerűséget, a helyekérszt s a faj jellegét az a quodlibet, mely a bécsi ständchenekhez a szép olasz dallal való vegyületéből áll?

A mese, mely igen érdekes — mint mondanám, Boccaccio olasz novellista beszélyeiből van alkotva jobbrészt. Florencz város a színhely. Boccaccio kedvence a könnyűvérű, hamar lobbanó florenczi hölgyeknek, kik pikans novelláért rajongnak érte s különben is „szép gyerekek”. — A templom előtti téren ép árulják műveit nagy népcsoport jelenlétében. A mily kegyben van a nőknél, annál nagyobb ellenszenv uralkodik a polgárok részéről, mert Boccaccio rendre veszi feleségeiket, itt is, ott is fúz egy-egy szerelmi kalandot, s ez még nem elég — élményeit le is írja novelláiban. E miatt három férj megesküszik, hogy eldöntetik s száműzik a városból. Ez idő alatt Boccaccio legjobban mulat az egyik dühös férj, Scalza borbély feleségével, az eleven Beatricevel, hol csak időtöltésből van, mert nem ez szíve választotta, hanem Fiametta, Santbertuccio szatócs és Peronella fogadott leányuk, kit a templom előtt láta meg először, a mint fentebb gyámányjával misére menne. Ezalatt megérkezik Pietro, sziciliiai herceg, ki Florenczbe atyja kívánságára azért jött, hogy ennek balkezlől született leányát nőül vegye. Pietrot kevésbé üzi e cél, mint inkább a kalandvágy, mert sokat hallá emlegetni a florenczi szépeket s eszménykép, Boccaccio is vonzza, s ő is szeretne írni novellákat; mint mondja: ha herceg nem volna, Boccaccio szeretne lenni. Az alkalmat keresve ke-

lépett újra le a parlamentbe; a jobbpárt vezérének ezen szavaihoz azonban mégis lehet annyit köthetnünk, hogy az új többség, legalább egyelőre, nagyon csinyján akar bánni nemcsak az alkotmányjal, hanem még az alkotmányhű párttal is.

Együttal, a vita befejezése után, azt is megjegyeztük, hogy az eddigi küzdelemben nem az alkotmányhű pártot tartjuk győztesnek. És pedig azért, mert az alkotmány védelmezésére helyezte a fókuszot, a melyet nem támadott meg az autonómista többség.

Azon tojás-táncz jellemzésére, melyet az osztrák minisztérium járni kénytelen, ide igatjuk Taaffe gróf nyilatkozatát: „A minisztériumnak helyt kell állania a trónbeszédért, de a minisztérium nem párt-minisztérium. Az első oknál fogva ajánlottam a többség javaslatát a részletes vita alapjául, a második oknál fogva pedig kijelentem, hogy a minisztérium nem fog résztvenni a részletes vitában.”

Az egyszersmind képviselő miniszterek el is távoztak a házból. A harmadik fölölvásásra Zie malkowski, Falkenhayn és Prazak miniszterek jelentek csak meg a házban és a fölírat mellett szavaztak.

A „Standard“ berlini tudósítója azt a hírt bocsátja világgá, hogy a német kormány szaporítani szándékozik Elzászban és Lotharingiában elhelyezett hadseregét, mely három hadosztályból áll. Ez intézkedés az adott állítólag okot, hogy a francia kormány is szaporítja hadseregét.

Nem hiszünk, hogy az illető tudósító is feleséget merne vállalni e nyugtalanító hírről.

Román lapokból. A bukaresti ellenzéki lapok, miután már most a zsidókérdés meg van oldva, s a kormányt pedig megbuktatniuk nem sikerült, most kapaszokdiki fűhöz, fához, s nem restelik a dolgot, hogy némely diplomatának elferdített szavait használhassák pártfogágyerül, hogy azután megmondhassák, hogy a román miniszterek honáruk. A „Timpulu“ kapaszokdik Salisbury szavaihoz, a melyeket egy Manchesterben tartott gyűlekezeten mondott, s a hol — állítólag — azt mondotta volna, hogy Bessarabia retrocessiójával a Feketetenger mellett oly változás állott be, a mely ellenkezik Európa érdekeivel, de minthogy ez ellen egyetlen egy hatalmasság sem kelt ki, Románia pedig e kérdést nem is vette egész komolyan, tehát Anglia sem ránthatta ki kardját, miután elszigetelten állott. E nyilatkozatot most kiaknazzák az ellenzékiek a bukaresti kormány ellen és daczára, hogy tudják és ismerték annak idejében is a dolgok állását, most roszhiszeműleg kimondják a kormányra a hazaárulás verdicumát.

Horvát-ország lapszemle.

Az „Obzor“ „Dr. Sztárcsevics kétségbeesése“ című cikkében elmondja, hogy Sztárcsevics, ki eddig Németország bámuloja volt, most egyet rántott a subán s Oroszország felé pislogtat remélvén, hogy orosz befolyás s pártfogás mellett sikerülend a horvátoknak elnyomniuk a szlavo-szerbeket s így a horvát művelődést előmozdítani. Ha megfontoljuk, hogy a jelenlegi horvát ifjúság mind Sztárcsevics-párti s azt, hogy Sztárcsevics azért akarja Oroszországgal „szövetséget“ kötni, mert hiszi, hogy Oroszország orthodox létére se-

dala mellett perczeit, elhitheti a babonás szatócsos, hogy egy mellette levő fa meg van babonázva, mert róla mind csókolózó szerelmes párokak lehet látni. Az öreg meggyőződés vettett fel is mászik a fára s úgy találja; mert Boccaccio azalatt Fiamettával csókolózik. S az öreg hiszi a mondottat. Az édes órákat megvárják. Jönnek a szatócs fogadott lányáért, hogy vigyék a florenzi herceghez. Csak itt nyilvánul ki a dolog, hogy Fiametta nem más, mint a florenzi herceg balkézről született leánya, — kinek a sziciliái herceghez kell menni nőül noleus volens. De Boccaccio most sem mond le Fiamettájáról, mert megesküsznek, hogy egymást bárhol is követik.

A harmadik felvonás színhelye a florenzi herceg kerti palotája. Jelen van Boccaccio is, kit Pietro telkér, rendezzen a nászünnepe előtt egy mulattató kis játékot. Ez elfogadja, miután megtulja, hogy Fiametta is jelen lesz. Olyan színjátékot rendez, mely példázat által hat Pietrora, hogy lemondjon leendő nejéről Fiamettáról, ki őt úgy sem szereti. A férj-kjének. Magától a hercegtől akarják kéri Boccaccionak kiűzetését a városból. De a színmű előadattan, mindenki részére megteszi a maga hatását. A herceg lemond Fiamettáról, Boccaccio pedig eléri célját, Fiametta kezét megnyeri s így a mivel eddig ő csak játszott, most teljesen annak hatalmába kerül. Pietro pedig elhátározza, hogy ő csak folytatja kalandját tovább is — novellájáért.

Itt a mese; sok helyt házagos bár, kis töredéke egy éhli vágyó nagy költő kalandjainak, — de mulattató. Van bonyodalma, kifejtése s így esínoan komponálva, felelteti, hogy operette. S ha tekintetbe vesszük azon főrczműveket, melyek az operette nevezetet hordják magukon, legkevesebb

gélyezni fogja a horvátokat az orthodox szerbek le-típorlásában, csakugyan azt kell mondanunk, hogy a kétségbeesett ide oda kapkodás ébresztette fel Sztárcsevicsban azt a hallatlan naiv gondolatot, hogy Oroszország szövetségi fog tőle távol fekvő 600 ezernyi népecskével. Horrendum est dictu!

A „Sz. Peterburgszkija Vjedomosztij“ buzdítja a kis szláv államokat, hogy lépjenek egymással szövetségre, mert „a szövetséget úgy kell tekinteni, mint a fejedelemségek élet és halál kérdését s nem kell azt rejtegetni, nem kell félni tőle.“ E nyilatkozatra okot szolgáltatott azon belgrádi sürgöny, mely megcáfolja a Szerbia s Bulgária közti támadó és védő szövetségzés létrejöttét. Nagyon buzdítja a balkánfélszigeti fejedelemségeket az ily szövetség megkötésére, mondván: „Ki fogja viselni a lakosság előtt a felelősséget az alkalmas idő elhalasztásáért? Aztán meg lehet-e minden alkalommal, minden pillanatban számítani Oroszországra, hogy az fölfegyverkezve induljon segédmélre a szláv érdekeknek? Mindenkor lehet rá számítani, de minden pillanatban nem, mert Oroszország igen nagy s igen összetett test-tömeg. Megtörténhetnek oly belső nehézségek is, melyek egyidőre paralizálhatják Oroszország erejét is.

Külföldi szemle.

Miután annyi sok hirlap az osztrák-német szövetség írásban történt megkötését mint tagadhatatlan tényt állította fel, most több helyről érkező tudósítások azt valótalannak mondják s nemcsak a „Kölnische Zeitung“-ot, hanem Puttkamert, ki ezen lapra hivatkozott is meghazudtolják, sőt igyekeznek bebizonyítani, hogy ezen szerződés oly formán, mint azt a „Kölnische Zeitung“ állítja, nem is köthetett meg. Hivatalosan semmi sincs ez ügyben jelentve s így a világ azt ahhoz képest, mint érdekeinek megfelel, történetnek vagy nem történetnek tekinti.

Hicks Beab h angol miniszter Birminghamban tartott beszédében Bright manchesteri beszédét igyekszik megcáfolni, de czáfoltában igen szerencsétlen, mivel olyanokat állít, mik sem Hartington, sem Bright érveit nem gyengítik. A többek közt azt mondja, ha Anglia Afghánisztán ellen nem kezdett volna háborút, a muszkák most Konstantinápolyban lennének; holott az afghán háború g hóval a berlini kongresszus után tört ki, mely által már megvolt akadályoztatva Konstantinápoly elfoglalása a muszkák által. Védte a kormányt azon véd ellen, hogy anektál s azt mondja, hogy sem Afghánisztánt, sem a zulu földet nem anektalták, a Fidszi szigetek és Transvaal annexiójába pedig a parlament többsége is beleegyezett.

Az agrarius mozgalom Irhóban nemcsak tart, hanem növekedik, előbb csak Connaught és Armaghban, most már Ulsterben, Munsterben, Leinsterben és Londonderry vidéken is elterjedt, így tehát egész Írországon 20 millió 300 ezer acre (angol hold) közt 4 millió 700 ezer acre paragon heverő föld. Az ir parasztok azt kívánják, hogy legalább az osztassék ki köztük; azon ellen-vetésre, hogy ezen paragon heverő földnek nagy része hegyes, azt válaszolják, hogy az ir hegyek koránt sem oly magasak, mint a svájciak és tiroliak és ezen országokban a hegyen fekvő földet is munkálják, holott az írországi hegyek talaja a földmívelésre sokkal alkalmasabb a terményekre, mint akár a svájci, akár a tiroli hegyeké.

kívánandót tán a sok közül ez hágy maga után. Magán- és párbeszédek élénken, gyorsan folynak. — Találó megjegyzésekben, ügyes élcezekben nem szegény s léhaságnak épen nem mondható. A főbb alakok karakteristikus jellegűek. Kétségkívül az eredményben osztoznak azok is, kik az alakokat személyesítették, mert mindenik jó kézben volt. Erdélyi Marietta Boccaccio, Szombathelyi Pietropa, Krasznainé Petronellája, Bokodi szatócsa, Kassai borbélyja figyelemre méltó, sőt némelyiké genialis alakítás volt. A szenvedélyes, nemes szívű ifjú kalandort, a gyöngéd érzelmű, gyermeketeg Boccacciót Erdélyi Marietta, hangjának könnyed, a finom árnyalatokat híven visszaadó intónálása által s ezzel összhangatosan a legkisebb részletekig mélyen s művésziessé átgondolt játékaival oly híven viszatükrözé, oly találóan személyesített, hogy bátran elmondhatom, honi színpadunkon aligha találhatni sok ily művészi személyesítőt. Csak Halmayné játéka nem volt otthonos. Hangjával inkább tud rendelkezni, mint mozdulataival. A sok helyt szögletes taglejtést csak szépen csengő, tisztá, érzelmes hangjának lágy dallamaival feleltett. Kétségkívül sokban emelte a darab sikeres lefolyását Molnár műértő s tapintatos rendezése. Jóízléssel párosult szakavatottsága minden lépten-nyomon észrevehető. A műgond, melylyel a bécsi színházak előadásai után sceneirozta jelen darabot is, az ügy-szorgalom, melylyel eljár a darab kerekedő s ösz-szevágó előadását illetőleg, elismerésre méltó. — Adná isten, hogy bugzósága érdemét, jutalmát találh meg célja elérésében, a kolozsvári nemzeti színház jövőjének állandó megalapításában!

Dólm József.

A ghilzaiak guerila háborújuk Anglia ellen az által válik súlyossá az angolokra, hogy a ghilzaiak az angoloktól mindenütt a vizet vágják el. Így tettek az asszamiak is, úgy hogy az angol hadsereg helyzete nagyon válságos, daczára mindazon győzelmüknek, miket az afghánok felett kivívtak. Ez az oka, hogy most az angolok a Sutargurden szorost kénytelenek elhagyni. — Roberts tábornok pedig csak heliograf által áll össze-kötöttessen Ali Kheillel.

A mar seilli szocialista kongresszusban Bernard Grenobelel igen heves beszédet tartott, melyben azt hangoztatta, hogy a népek háborút kell kezdenie a papság, az arisztokraczia és a bourgeoisie ellen, beszédét ezen szavakkal „éljen a szocialis forradalom!“ végzé. Lyonban is egy volt kommunardot, ki most tért vissza amnesztialval Franciaországból, Gárel egykori hirlapíróit megválasztottak kétszögi tanácsosnak.

A muszka kormány legújabb ukája által valamennyi zsidónak kiűzetése a dóni kozákok földjéről meg van parancsolva, sőt már végre is hajtatik. Az ottani zsidókat azzal vádolják, hogy az egész vidéken a legdrágább áron ösz-szevásárolják a gabonát s azt addig tartogatják, míg a vidéken inség nem áll be s akkor roppant nyereséggel ismét elárusítják. Némelykor az ilyen gabona megdohosodik és megromlik, de minthogy más nincs, az emberek azt is megveszik s így ezáltal betegségek is támadnak.

A muszkák expedíciójáról a tekke turkomanok ellen semmiféle újabb jelentések nem érkeznek, mivel a muszka kormány a táviratokat továbbítást betiltotta, így történt, hogy még most sincsenek bizonyos és részletes adatok a góktepei vereségéről, valamint akkor, mikor a muszkák Plevnánál vereséget szenvedtek, Muszkaországba nem küldettek táviratokat.

A törvénykezés Muszkaországban gyönyörűen folyik. Nem régen 17 parasztot fogtak be, kik egy vén asszonyt, mint boszorkányt elevenen égettek el, a három főbűnöst pedig csak egyházi büntetésre s bocsánatkérésre ítélték el.

Most egy új nihilista lap adatik ki Pétervártól, mely sokkal dühösebb a Simljevólá-nál, ezime „a nép akarta“, ez nyílt háborút hirdet a kormány ellen.

Konstantinápolyban a minisztériumban új változás történt, Mahmud Nedim ugyanis miniszterelnöknek, Szaid pasa pedig igazságügyér-nek nevezetett ki.

Az uzsora a vidéken.

Kézdi-Vásárhely, 1879. nov. 4.

Tisztelt szerkesztő ur!

A „Nemere“ egyik számában olvastam egy cikket, mely népünk vagyoni állapotával foglalkozik s mely minden tekintetűről nékül kimondja, hogy a szegényedünk. Amde ciklikirő nem ismeri el, hogy Háromszék szegényednek, vagy legalább is oly állapotban lenne, mely előadfeztési képességét veszélyeztetné; és tovább fűzven gondolatait, inkább a rendszerben keresi és találja fel a baj okát, mint társadalmi életünkben. Pedig ez nem áll. — Hogy népünk nem fizetheti adóját rendesen, hogy a szegényedés, hanyatlás szomorú jelei napról napra mutatkoznak, annak egyenesen társadalmi okai vannak. S minthogy a társadalom belsejében ragódik a féreg, a mely mind mélyebben hatol az egészséges testbe, én úgy vélekedem, hogy a törvényhozásnak, illetőleg a kormány-nak is van ebben a bajban egy kis része, vagyis terheli őket első sorban a mulasztás, az elnézés vádjai.

Hogy népünk elszegényedett, annak száz oka van, a melyek között a legelső: az elharapozott uzsora. Én csak erről akarok pár szót írni a t. szerkesztő ur engedelmével.

Nem az ön lapja az első, mely az uzsorakérdést szelletteti s nem is az utolsó. Megjárta már ennek a rettegett ellenségnek neve a magyar lapokat és járja még ma is folytonosan. Elnevezték az uzsorát ezer karu polyp-nak, mely áldozatát megrohanja s ölelés közben szívja ki belőle a vért, az életet. Olvastuk az uzsoraskodás elrettentő példait akárhányszor, sőt még egy-egy lap egész ki-méletlenül neveket is megtagadott, csakhogy a jó ügynek annál jobb szolgálatot teheszen. Szegényekről, pellengérré állítottak az ilyen verszópó nadályokot, hadd üsse arczul őket a közvélemény — és mi lett az eredmény? A polyp karjai még inkább megnyulnak; mint a mesebeli sárkánynak, minden egy levágott feje után tíz ró egyszerre. Az lett az eredménye, hogy a polyp még erősebben szorítja áldozatát magához és még nagyobb kéj-vágygyal szítja ki a vért a haldoklónak. Közbe-lépett a törvényhozás is: hozott egy „tessék-lás-sék“, „papkiszuromszedet“-féle törvényt az uzsorá-sok fejére. S mi lett a haszna ennek is? — Az, hogy a mit eddig a nyilvánosságtól való félelem miatt alig mertek üzni: az óriás kamatszédéseket, most töltökbán, köz által tisztelesen gyakorolhat-ják. A ki eddig csupán 20% adott pénzt, mióta a törvény életbe lépett, azóta 50, 60, sőt 100%-ot is lefizetett magának előre a kölcsönadott ösz-szegből, — tudván, hogy azt utólagosan úgy sem ítéli meg a törvény.

KÜLÖNFELÉK.

— Háromszékes megye közigazgatási bizottsága folyó hó 4-én ülést tartott. A gyűlésről lapunk jövő száma fog tudósítani hozni.

— Az első hó jókora tömegben hullott le. A megföhéredett házak, a fehér palásttal bevont erdők egész téliesszint adnak. Különben keményebb fagy még nem volt, de pár nap alatt várható már ez is, s akkor a tél minden requisitumával együtt beköszönt.

— A sepsiszentgyörgyi jótékony-czélu négyzet részvényes tagjai tisztelettel felhívatnak, hogy évi részvényilletékeket az alapszabályok értelmében folyó évi december hó 1-éig egyleti pénztárnok tek. Bogdán Arthur urhoz befizetni méltóztassanak. — Sepsiszentgyörgyön, 1879. november 3-án. Révay Lajos, titkár.

— Petroleumégés az utcán. Nagy csődületet s meglehetősen rémületet okozott múlt hétfőn városunkban egy véletlen eset. — Valaki ugyanis 12-15 liter petroleummal telt korsót a csiki utcában eltört s a petroleum szétfolyt. Egy kocsis a korsó fenekét, melyben még egy kevés petroleum volt, felvette s kíváncsiságból meggyújtotta. Mikor azonban kezében égni kezdett, megijedve ledobta a földre. Mi volt természetesebb, mint hogy ettől az utcán szétfolyt petroleum rögtön lángot vetett. A lang roppant magasan nyaldosta már a házak fedelét, melyek szerencsére cseréppel lévén fedve, nem gyulhattak meg könnyen, csupán egy kapu kezdett égni, melyet azonban az összefutott emberek rögtön kioltottak, míg ellenben az utcán csak nagy nehezen lehetett az égő petroleumat eloltani.

— Háromszékes több kiállító által volt képviselve a dési kiállítás. Az ottani lapok („Szoln. Dob.” „Kiad. Eml. Lapok.”) elismerésről szólnak ezekről. Egy helyen azt írja a „K. E. L.” hogy a székelv szövészeti ipar méltó feltűnését keltett. „Itt láttuk — egy mond — a saját kenderünköl, a miénk által szőtt, a kor izlésének megfelelő ágytakarókat, jászokakat, kötényeket, törülközőket, asztalterítőket, továbbá a Solymosi Anna tanítónő által, 18 rüskötőgéppel készített díszgyakartakart stb.” Majd ugyanazon lap a székelv háziiparról emlékeztetve meg, a következőket írja: „Az ipar ez ágának művelése a legifjabb; ezt tudva elismeréssel kell felémlelnünk a székelv ipar egy-let tevékenységét, mint melynek köszönhető, hogy az, mint e vidék munkálkodásának eredménye már ma is felér a Lajtán tül sógorok productumai. A fennemlített kiállító két derék tanítónőnek, Nagy Teréznek és Solymosi Annának munkái köz figyelmet keltők, utóbbinak virágcsokraká méltán jegyezték, meg hogy: „csak az illata hiányzik.” Ugyan onnan Székely Jánosné kendőfi figyelemre méltók; nem különben Barta Józsefné munkái. Ez alkalommal följegyezzük meggyénk részéről azok neveit, a kik a dési kiállításon kitüntetésben részesültek. Ez üstérmet nyert a s-szentgyörgyi háziipar-egyesület; bronzérmet meggyénköl senki nem kapott. Díszoklevelet nyert Solymosi Anna, Binder Lajos, Barta Józsefné (S-szentgyörgy.) Nagy Teréz, Székelyné Ince Sarolta, Székely Jánosné, (K.-Vásárhely.)

— Osodoláról a következő sorokat vetük: Hidvégi gróf Nemes János ő méltósága kegyeskedett az Osdola községi rom. kath. iskola alapítványára egyszáz forintot adományozni. Méltóztasson a tisztelt szerkesztő ur Osdola községének a gróf ő méltósága iránti alázatos hála nyilváníttatásának becses lapjában is kifejezést adni. — Egyébiránt maradtam stb. Geréb István, körjegyző.

— A bikszádi lopásról hetetekkel elélt mi is közzöttünk egy napi hírt, mely sajnálatunkra, a bikszádi üveggyár derék tisztartóját, Hegyeli urat is nem kis mértékben kompromittálta. A napokban a valódi tettes (egy szolga) saját bevallása után elfogatott — s így Hegyeli urat, a méltatlanul gyanúsított becsületes tisztartót, a törvény is fölmentette. A megtámadott társadalmi becsületnek teszünk tehát eleget, midőn Hegyeli ur ártatlanságát itt a nyilvánosság elélt is köztudomásra hozzuk — kijelentjük, hogy az ellene lapunkban is felmerült gyanu alaptalan volt.

— Hajtővadászati. Bodzaforuló környéken folyó hó 15-én esetleg az azutáni napokon ragadozó állatokra felsőbb engedély folytán hivatalos hajtővadászati fog tartatni, melyre a részt venni kívánók meghivatnak. Találkozási hely lesz a Bodzaforuló és Bodzavám közötti prázsmári korszma az irt nap reggeli 6 órakor — Ezen hajtővadászati vezetést bodolai birtokos mélt. Bédli Tivadar ur sziveskedett elvállalni. Ha folyó hó 15-én a vadászati kedvezőtlen időjárás miatt nem lenne megkezdhető, minden további hírdetés nélkül a következő kedvező napokon fog megtartatni. — Uzon, 1879. november 3-án. Tompa Miklós, szolgabíró.

— Királyi lövés. Midőn ő Felsége néhány nap elélt alkonyatkor a gödöllői uradalomhoz tartozó szentkirályi erdőben Bernard királyi erdész vezetése mellett, egy 12 águ szarvas elejtése után a cserkész-vadászatról visszatért, lenki erdőrézben, jól irányzott golyólövessel, egy halvas kőszáli sast terített le. Ezen esemény az

udvari körökben nagy mozgalmat idézett elő, mert a királynak, sokévi fáradásai dacára az álpekek közt s a Salzkammergutban, most sikerült először életében a lég ezen királyát lelőni. A sastoll — melyet ő felsége vadászkalapjához tűzött, örökre emlékeztetéssé fogja tenni előtte a magyar korona uradalom erdőt. A nemes préda mint a P. H. írja — a gödöllői kastély éntermében ezüst tálcán volt kitette közzemlére s másnap a futár magával vitte Bácsba, hogy a naturalien kabinetben kitömve: repülő hegyzetben foglaljon helyet a király dolgozó szobájában.

— Egy házi kitüntetések. ő Felsége a gyulafehérvári gör. kath. főkapitánál: Mánd István tanoda kanonoknak, az őrkanonokságra; Anton-lli János theologus kanonoknak, a tanoda kanonokságra; Moldován Micu János theologus kanonoknak, a kancellárkanonokságra leendő fokozatos előléptetését jóváhagyta.

— A budapesti ref. theologiai intézet igazgatósága nov. 1-étől kezdve egy áldoss intézményt léptet életbe. Értjük a hititani intézet hallgatói számára felállított konvikttat, melyben a tanulók 5 frt, illetőleg 3 frt hav fizetés mellett élelmezést kapnak. Hogy mily üdvös ez intézkedés főleg a fővárosban, hol a nehéz és drága megélhetés annyi tanuló terel le pályájáról oly lejtőre, melyen vajmi nehéz a megállapodás, azt nem szükség bőven magyaráznunk, s a tanúgy és ifjúság barátai mindenesetre köszönettel tartoznak a ref. kollegiumot fentartó egyháznak, mely az üdvös intézményt létesíté.

A Zichy-Ferraris Viktor-ügy ismét napirendre kerül és pedig két alakban is. A budapesti jockey-klub ugyanis legközelebb fog Zichy Viktor kizárása ügyében határozni. A klub e kérdést másodszor tárgyalja. Első ízben nyolcz szavazat híján a kizárás kimondatott; a határozat azonban formahány miatt megsemmisített. Zichy Viktor most Erlanger egy nyilatkozattal terjeszti a kör elé, melylyel magát igazolni reményli.

— Zichy Domokos gróf, volt erdélyi püspök hosszas betegeskedés után erdélyi birtokán meghalt. Halála hírére Zichy Jenő gróf, ki hírszerint óriási vagyon örököse lesz, Erdélybe utazott. Zichy Domokos fiatal korában 1842-ig ó szónyi piébános s egyuttal olmczi kanonok volt. Midőn Kopácsy vesprémi püspök esztergomi érsekké s az ország primásává kinevezetett, két évi vacancia után gróf Zichy nevezetett ki vesprémi püspökké, mely állásától azonban 1848-ban egy kényes ügy miatt kénytelen volt megválni; Ranold lett utóda. A forradalom alatt Stajerszárgban húzódott meg, később biharmegyei birtokaira vonult vissza s csak ritkán jött be a fővárosba. Néhány héttel elélt Erdélyben súlyosan megbetegedett, úgy hogy az orvosok lemondtak életéről.

— Thalia papjai — Székelyhidon Roszszul ment dolga a székelvdi színtársulatnak mért is ott akarták hagyni a helységeit. Működésüket tehát egy ritka színű előadásával készülték befejezni. Elő is adták bucsuzóul az „Igy áll a világ” című darabot. A szinlap — mint a „Debr. Ellenőr” írja — a vándorszíni élet jellemvonásainak hí tükre. „Igy áll a világ” eredeti, halálra nevetető bohózat; összeírta Jáni. Ott képpen; első kép: Muszka-török háború Plevnánál. Második: Szilaj betyár Harmadik: Pesték (?) szerelme. Negyedik: Don Juan kalandja. Ötödik: A három jómádár. Az előadást nagy némaekpletek elélték meg: Abraham, Julius Caesar, Napoleon, Hadsi Lója, Petőfi Sándor. Mindezen egymástól elélt karaktereket Szirmai Ernő prezentálta a székelvdi közönség színe elélt. A személyzet szerény számára azon körülményből lehet következtetni, hogy egy szereplő három, négy szerephen is föllép. Maga a darab nem nagyon hederít a historiai hűségre, mert a plevnai csatában Báthory Mária férjét szerepelteti.

— „Hogy tetszenek a berliniek. A napokban egy marokkói követség járt Berlinben a császárnál, ki tolmács által beszélgetett velük. Történt pedig, hogy a követség vezetője, egy öreg jólelkű muzulman nem igen tudott megfelelni a hozzáintézett kérdésekre, mért is a tolmács ne-hogy az öreg hallgatása által sértse a császárt, betanította, hogy a kérdésekre csak sorolja elő baromállományát; majd ő (a tolmács) eléltvi a többi, s megfelelő helyette. Midőn tehát a császár ezt kérdezte az öregtől: Hogy tetszenek a berliniek? — ez egész kényellemmel arab nyelven így felelt: „200 ló, sok számár, 1000 barom és 3000 birka.” — A tolmács meg így adta vissza e szavakat: A berliniek, felséges ur — ugymond Sidi — igen tetszenek neki, mert szeretetreméltók és munkások, szép és erőnyes feleségeik vannak.

— A szerencse kereké. B... ur, a ki még nemrég hivatalnok volt egy banküzletben, már előbb milliómosnak mondhatta magát. A bakkarban vagyona 20 frankra apadt le. Ez zel egy löversenyen őt Lajos-aranyat nyert, ebből vásárolt magának egy „Credit foncier” sorsjegyet. Rövid idő alatt kihi-ták a számát és nyert 2000 frankot. Ez a kis összeg lehetővé tette neki, hogy elvegyen egy 40 ezer frtos leányt. Házassága után hat hónapra a feleségének egy nagybátyja halt meg s hagyot rájuk 25.000 frankot. Ezzel B... ur a törzsén kezdett játszani, és elvesztette nem

A mi városunkban, mely inkább az ipar és munka, tehát a szorgalom városa, csak itt-ott merül fel a társadalom iszap tengeréből egy-egy ilyen polyp-faj; de fájdalom, mégis van. Sepsiszentgyörgyön már az állatország ezen faja nem tartozik a ritkaságok közt. Majd, ha adataim pontsok lesznek, szembeszállok velük nyíltan, hadd lássa ország-világ és olvassa azok neveit, a kik miatt a dót fizetni nem lehet. Csak nézzem szét valaki a talvakban: Szikatalna, Páké, Barátos, Csernátón, Mátisfalva, lejjebb Anyagosa stb csak úgy usznak az usztorában; a szegény lakosok birtokaitok köttötték le a városi usztorásoknak és ezek a birtokok nem sokára dobzó alá kerülnek s „ki ad többet érte?” — az usztorás. Elnyeli a roppant kamatfizetés először munkája keresményt s azután elnyeli a töke magát a meglevő kis vagyont is és lesz a becsületes munkás, szorgalmas emberből — fizetése képtelen koldus. Ez az oka annak, hogy az adóbehajtás olyan nehéz dolog, ezért nem tud fizetni népünk nagy része adót.

Hogy én törvényhozásunkat tettem e szerencsétlen állapotért felelőssé, annak is megvan a maga oka. Nem elégedjék meg a törvény csupán a 300 forintól kiállított váltóval, hanem kíváncjon es kút is az illető hitelezőtől, hogy csakugyan annyit és például nem 200 frtot kapott-e kölcson és illető, lehuatván kamat fejében előre a harmadik száz forint, — a mint ez rendszeren történni szokott. Az ilyen törvényt kijátszani könnyű és fájdalom, naponta ki is játszodás az élelem, pénzso-vár töképezés. Ezen kellene segíteni valami uton. Mert hogy a mai rongált állapotoknak egyenesen a rendszeres usztoráskodás az oka, azt elvitatni nem lehet.

Többet akarván még e tárgyban írni, ezuttal befejezem cikketemet.

x-y.

KÖZGAZDÁSZAT.

A gyümölcs mint adófizető.

Akármielyen különösnek tetszik is ez a cím, de való igazságot fejez ki. Van a mi gyönyörűsége földgolyóbisunknak egy darabka része, melyet tisztá svábok laknak. A Rajna vidékén fekszik, a híres Rajna vidékén, melyet már az Isten is gyönyörűnek alkotott, az emberi szorgalom pedig valószínűs paradicsomkerítő varázsszólt. A mi szép hazánk térs rónaságain ezer meg ezer hold számra hever a drága föld, melyet nem mivel senki, melyen egyetlen árva fűcska sem vet árnyékot. A sváb földön nincs egy talpalatnyi rög sem, melyet az emberi kéz munka alá ne fogna, s ha egyébre már nem használhatja, hát és rajta egy kis gödröt: bele tesz egy vadonczot, aztán beoltja és ápolja hűségese.

Egy porosz újság írja, hogy a sváb földnek nincs egyetlen parányi faluja se, melynek lakosai akár állami, akár községi adót fizetnének. Nem fizetnek egy árva krajczárt sem, mind kifizeti a gyümölcs, s még a gazda ládájában is marad belőle. Az állami adó szépen kitelik a magános kertekben termő gyümölcs fövedelméből, a közönséges adót busásan kifutja a községi utak szélén s egyéb üres közös telkekre ültetett gyümölcsfák termése. Az előjáróság ültetett be a községi utak szélét jó fajta gyümölcsfákkal és gondoztatja is mintaszerűen. Felette sok olyan község van, mely évente tizezer forintnál többet vesz be gyümölcsből.

A kormány látva a jó eredményt, erősen is ügyel, hogy a gyümölcsfa-tenyésztése mentől nagyobb kiterjedést vegyen. Mannheim városának előjárósága például elmaradt a többi községtől, még pedig annyira elmaradt, hogy a kormány 1858-ban keményen ráirt és rendeletben hagyta meg nekik a gyümölcsfaültetést. Hogy ez a kényszerítő parancs mennyit használt, bizonyítja az, hogy 1868-ban vagyis tíz évvel később már 49,250 bécsi mérő gyümölcsöt adott el Mannheim városa és 51 ezer forintot vett be érte parázs pénzben. Szép summa pénz, megérdemelte a tíz évi csekély fáradtságot, mert hiszen a gyümölcsfa tenyésztése bizony nem jár valami ógbe kiálto nagy munkával.

Mi a tejjel mézzel folyó Kanaánban lakó magyarok nyögünk az adó sulya alatt; örökös panaszszal van teli a szánk, míg az a jámbor sváb egy fillér adót sem fizet. Tul tett rajtuk irtalmatlanul. De hát tul is tehetett, mert szép Magyarország földjén, hol lát egyebet valaki az utak szélén keserű lapunál, bogáncsnál, szertövisnél? A keserű lapu pedig nem fizeti ki rá adót. Próbálna meg csak egyetlen község először, ültetné be minden községi üres telkét jó fajta gyümölcsfákkal és ápolná gondosan; tíz esztendő sem kerülne bele, hogy községi adót nem kellene fizetni, kifizetné az a hűségese fa minden búbaj nélkül. E mellett milyen gyönyörűség dolog volna két sor lombos, árnyékos fa közt ballagni a mezőre munkálkodni, a délebedet a hűs árnyékban falatozgatni végig, s egy egy lepotyánó érett gyümölccsel frsíteni fel magunkat.

Próbáljuk meg csak!

Gy.

csak a saját, hanem a felesége vagyonát is. E csapás kényszerítette, hogy egy banküzletbe lépjen, a hol havi ként 200 frankot kapott. A mult napokban egy ember kereste, s adta át neki a francia nemzeti bank 300 részvényét. Elmondta, hogy a 300 részvényt még B... ur atyja adta neki kölcsön s ma vissza fizetheti. B... ur ily vagyonhoz jutva rögtön kilépett az üzletből. Megkísérelte újra a játékot, kíváncsiak vagyunk. Azt hisszük azonban, okult már multján és megtanulta, hogy „Fortuna szekéren okosan ül.”

— Különös történetek. Egy fiatal francia sportsman, ki gyakorta szenved pénzügyi hiányban, s nagyon nehezen várja a reá néző örökséget, ver senylovának ilyen sajátos nevet adott: „Le Bruit de la Mort de mon Oncle” (Nagybátyám halálának híre.) Ennél különben furesább neve van a Kincsem testvéröccsének. Blaskovics ur ugyanis egyik nagyreményű csikáját szent Mártonnak nevezte el. Szentet még eddig nehezen ért oly meg tisztelt, hogy nevével lovat tiszteljenek meg. Ha a Kincsemnek ez az öccse valaha tultesz a néjén, a szent Márton ludjának hírnevét aligha homályba nem borítja a szent Márton lova.

— Rejtélyes gyermekgyilkosság. Grácban e hó 22-én a délutáni órákban Nesmond Camilla francia nevelő, ki mint ilyen, előkelő házakba járatos, kezében egy kosárral a közel fekvő erdőbe ment Ide érkezve, szétnézett és gyorsan egy gödröskét kapott, melybe a kenderrel letakarva volt kosár tartalmát elhelyezte, azután haraszt és növényekkel gondosan betakarta s azzal távozott. A műveletnek azonban két tanúja is volt, a sírásó tudtán kívül: két gyermek ugyanis fészket szedett egy fa tetején s látták az alatt történeteket. Amint a nő eltávozott, a két kíváncsi fiú azonnal lelést a fáról és kutatni kezdé az eltakart „valamit.” Nagy élműletökre ugy találtak, hogy a gödörben egy újszülött leánygyermek teste volt. A vizsgálat kiderítette, hogy Nesmond Camilla nem szült, s a gyermek, melyet elősott, idegen volt. Az orvosok véleménye szerint a gyermek megfojtás által végeztetett ki. Az eddigi kutatások csak annyit eredményeztek a gyermek kitérre nézve, hogy azon előkelő családok valamelyikéből származott, melyeknél a nevelő bejáratos volt. A bíróság a további vizsgálatot megszüntette, mivel a nevelő, ki a gyermeket eltemette, nem lehet egyszersmind gyilkosnak nyilatkozni.

— Egy botrányos házasságtörési pert tárgyalt a brüsszeli törvényszék okt. 30-án. A vádlott, Sampigny grófné szül. Pontavice de Geussey Karolina nem jelent meg, csak a férj és másik vádlott, Toussaint Tonvel kocsis, akivel a grófné a házasságtörést elkövette. Toussaint bevallja, hogy ő kedvese volt a külföldre menekült grófnénak. Mint tanu volt megidézve egy 22 éves csinos fiú is, szolga a Bordeaux vendéglőben, a ki nek a grófné szerelmi ajánlatokat tett. A fiú egész naíval vallotta be, hogy az ajánlatokat ő elfogadta, de kellemetlenül érintette őt az a tudat, hogy kedvesének férje van. Ő elvette volna a szép asszonyt, s micsoda jó parthie leendett ő neki egy rófné! A törvényszék a grófnét „incontumaciám” 12 évre ítélte, a mennyi büntetést a francia törvényszék ugyancsak házasságtörésért már mért Sampigny asszonyra. A bűnrészes kocsis hat hónap börtönt kapott.

— Villa mos leány. A „Boston Advertiser” című kanadai lap hirdetésében egy 19 éves leányról tesz említést, ki egészen villamos. A leány épen egy két évig tartó betegségéből gyógyult fel, melyet az orvosok nem tudtak meghatározni, miután az nem ugy jelentkezett, mint valami szer vi betegség. — E villamos leánynak oly borzasztó villamos ereje van, hogy valóságos telepek tekintethető. Oly gyenge egyén, kinek nincsenek elég erős izmai, nem is foghat vele kezét; még kevésbé tart hatná valaki kezét az övével egyidejűleg valamely vízzel telt edénybe. Ha a két kezét összeszerzi, 15 — 20 embernek adhat becsületes lökést, és egészen olyan vonzóerővel bír, mint a delez. Ha egy köst akar kézbe venni, akkor annak nyele magától a markába ugrik és a papírba dugdosott töket ujjain lógathatja le. Holmi könnyebb acéltárgyat le se tud ejteni. Ha valamely szobába belép, látható befolyást gyakorol másokra, és mig egyiket elaltatja, addig mások roszul lesznek, idegesek felizgatásba jönnek mindaddig, mig csak el nem távozik. Az alvó gyermek közelédésére azonnal felébred; de keze legyintésével ismét azonnal el tudja azt al tatni. Az állatok is alá vannak a leány bűvös be folyásának vetve és az ölben ülő kutya óráhoszáig élettelenül van lábához láncolva. Azok a tárgyak, melyeket használnak, delezessékké lesznek. És ha ez így van, akkor el kellene ismernünk, hogy az a dá ma igen becses és csak azon kell csodálkoznunk, miszerint az amerikaiak még fel nem fedezték, „hogy benne pénz hever”. Az is természetes a fen nebbiekből folyólag, hogy nemi rendeltetésének e nő nem felelhet meg és asszonyrá nem lehet, mivel nincs olyan megfelelően: hetlen férfi, a ki őt meg merné csókolni.

44-ik közlemény

a k.-vásárhelyi szegény s munkaképtelen Stepha nie menház javára tett szives adakozásokról.

Pongrácz János, és Szász Károly gyűjtése K. Váshárvány város 9 és 10 ik tizedéből.

Nagy Ferenczné 50 kr, Dézi Mihály 50 kr, Kovács Józsefné 10 kr, Mészáros Dánielné félv. zab, Molnár Imre festő 10 kr, Hosszu Ferencné zöldsg, Bertalan Józsefné 1 v. bab, 2 koszu hagyma, Nagy Ézkiásné 20 kr, Nagy Mózesné 50 kr, Nagy Sándor 10 kr, Sinkovics Ignác né 1 v. buza, félv. borsó, Bodó Sámuel 10 kr, Kolonics Istvánné 50 kr, Varga József kertész 1 v. murek. László Károlyné 1 v. törökbuza, Kovács János 20 kr, Magyar Sámuel 4 k. bab, Mazinger Sándor 10 kr, Szöcs Mózes 20 kr, Turóczy László 30 kr, Jancsó Péterné 2 k. bab, Szász István 20 kr, Dézi János 20 kr, Kovács János szijgyártó 20 kr, Keresztély András 10 kr, Turóczy Mózes 50 kr, Jancsó Sándor 10 kr, Szabó Sámuel 20 kr, Tóth Dániel id. 30 kr, Tóth Dániel ifj. 20 kr, Ambrus Józsefné 20 kr, Tóth Józsefné 50 kr, Benkő Sándor 50 kr, Kovács Izránné 10 kr, Kovács Ferenc 20 kr, Mihály Ádám 20 kr, Csizsár József kereskedő 1 frt, Nagy János ifj. 20 kr, Benkő Gyuláné egy félv. bab, Jancsó Sándor szűcs 4 k. bab, Szöcs Mihály timár 20 kr, Pongrácz János 50 kr, Mágori Józsefné 10 kr, Szacsva János 4 k. bab, Mágori Sebestyén 10 kr, Nagy Károlyné 1 koszu hagyma, Jancsó Mózes kereskedő 50 liter rozsa, Sebők József id. 20 kr, Sir Venczel 10 kr, Videman József 20 kr, Balog Sándor 1 frt, Novák Sándor 50 kr, Kovács Áron 1 v. buza, 1 klgr. rizskása, 2 k.

zsemlekása, Kovács Károly 1 klgr. rizsk. 1 rud szap pan, Benkő Józsefné 20 kr, Jakabos Ágostonné 2 klgr. só, Pap Mina 1 v. rozsa 1 v. törökbuza, Szöcs Dániel századosné 50 kr, Náguly Elek 10 kr, Szabó Jánosné 10 kr, Szöcs Mózes 1 klgr. rizsk. Jancsó Róza lisztárú 40 kr, Székely Kata 10 kr, Margit 10, Ödön 10, Melinda 10, Málvina 10 kr, Székely Jánosné papné 20 kr.

Fogadják a buzgó gyűjtők s szives adakozók a szegény s munkaképtelen öregek nevében kifejezett leghálásabb köszönetünket.

K.-Vásárhelyt 1879 január hó 14-én.
B. Szentkeresztly Stephanie, Nagy Károly, elnök. jegyző.

Felelős szerkesztő: Málik József.

Kiadótulajdonos: Bernstein Márk.

HÁZELADÁS.

A Csiki-utczában 372. házszám alatti telek két lakházzal, veteményes és gyümölcsös kerttel egészen nagy részben szabad kézből előnyös feltételek mellett eladó. — Ez iránt tudakozódhatni a szerkesztőségél.

1—3

TUTSEK E.

temetkezési intézete Brassóban
(felső nagy utca 484 szám)

ajánlja dusan elállott raktárát a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Raktárban tart a legjobb gyártmányu

érczkoporsókat

a legelső kizárólag engedélyezett bécsi gyárból valamint minden fajta saját gyártmányu

fakoporsókat

is, ugyszintén minden

a temetkezéshez és gyászolók részére szükségglendő cikkeket dús választékban a legutányosabb árak mellett.

Elvállal minden rendű egész kiállításokat is a legelősebb osztálytól a legfényesebb jutányosan szabott ár mellett.

Az intézet saját diszes

2—0

HALOTTI KOCSI-

val is rendelkezik, mit kívánatra vidékre is kiad

UJ NYOMDA!!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint

KÉZDI-VÁSÁRHELYT
jól berendezett

KÖNYVNYOMDÁMAT

megnyitottam. — Üzletem elvállal minden e nembe vágó megrendeléseket, melyek igen jutányos árban, csinos kiállítással és pontos időre elkészítettnek. Hivatalos nyomtatványok kaphatók készen, ezenkívül bármely rovatos kimutatások, béli és egyéb meghívók, tánczrendek, étlapok, számlák, gyászjelentések, névjegyek megrendelés szerint pontosan és tisztán elkészítettnek.

BERNSTEIN MÁRK.